Europski parlament
2024-2029

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja
Predsjednica

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Belgije — EGF/2025/009 BE/Soliver (2026/0097(BUD)

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru te je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma.

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja razmotrio je to pitanje i na svojoj je sjednici 2. lipnja 2026. odlučio podnijeti Odboru za proračune, kao nadležnom odboru, niže navedeno mišljenje.

S poštovanjem,

Li Andersson

MIŠLJENJE

A. budući da je 22. prosinca 2025. Belgija podnijela zahtjev EGF/2025/009 BE/Soliver za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) nakon otpuštanja radnika u poduzeću Soliver NV (Soliver) u sektoru gospodarstva svrstanom u odjeljak 46. NACE-a Rev. 2 (Trgovina na veliko) i da su radna mjesta koja je Soliver ukinuo postojala u regijama razine NUTS 2 pokrajinama Provincie Oost-Vlaanderen (BE23) i Provincie West-Vlaanderen (BE25) u Flandriji;

B. budući da je Belgija podnijela zahtjev na temelju intervencijskih kriterija iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) 2021/691 kojom se kao uvjet propisuje prestanak obavljanja djelatnosti u poduzeću u državi članici najmanje 200 radnika koji su proglašeni viškom tijekom referentnog razdoblja od četiri mjeseca (u ovome slučaju od 1. srpnja 2025. do 1. studenoga 2025.), uključujući radnike proglašene viškom kod dobavljačâ te daljnjih proizvođača i/ili samozaposlene osobe čija je djelatnost prestala; budući da je nakon procjene tog zahtjeva Komisija u skladu sa svim primjenjivim odredbama Uredbe o EGF-u zaključila da su ispunjeni uvjeti za dodjelu financijskog doprinosa iz EGF-a;

C. budući da se zahtjev odnosi na 803 radnika koji su proglašeni viškom (prihvatljivi korisnici) u prethodno navedenim gospodarskim sektorima;

D. budući da je Komisija 30. travnja 2026. donijela Prijedlog odluke o mobilizaciji EGF-a u korist Belgije radi pružanja podrške ponovnom uključivanju 803 ciljanih korisnika na tržište rada;

E. budući da je Soliver, kao izvorno belgijsko obiteljsko poduzeće koje proizvodi staklene proizvode (npr. građevinsko staklo i automobilsko staklo), 2018. prodano društvu American Glass Products Holding (AGP), i otad je usmjerio proizvodnju isključivo na visokotehnološko automobilsko staklo; budući da se nakon prodaje Soliver uz zadržavanje svojeg izvornog postrojenja u Rumbekeu (Zapadna Flandrija) proširio na dvije nove lokacije u Istočnoj Flandriji (Zwijnaarde i Evergem); budući da se postrojenje u Zwijnaardeu specijaliziralo za krovna stakla električnih automobila i panoramske krovove za Ferrari, a postrojenje u Evergemu imalo je za cilj povećati ukupne proizvodne kapacitete Solivera; budući da se, međutim, postrojenje u Zwijnaardeu suočilo s poteškoćama zbog kašnjenja u proizvodnji relevantnih modela automobila, zbog čega su dvije linije morale biti zatvorene, a profitabilnost se smanjila; budući da se postrojenje u Evergemu pokazalo neprofitabilnim zbog viška kapaciteta i pada aktivnosti u automobilskom sektoru; budući da Soliver nije mogao riješiti svoje financijske probleme te je je u prosincu 2024. podnio zahtjev za pokretanje stečajnog postupka; budući da je Trgovački sud u Gentu 1. srpnja 2025. proglasio stečaj društva Soliver;

F. budući da je u Belgiji tijekom 2025. proglašen stečaj 11 665 poduzeća, što je povećanje od 5,0 % u odnosu na 2024. i 13,6 % u odnosu na 2023.; budući da se većina njih (57,8 %) odnosila na poduzeća u Flandriji; budući da je zbog tih stečajeva izgubljeno 28 945 radnih mjesta, od čega 52,8 % u Flandriji;

G. budući da su područja koja su najviše pogođena stečajem društva Soliver općine

Roeselare (Zapadna Flandrija) i Gent (Istočna Flandrija); budući da se u siječnju 2026. nezaposlenost u Zapadnoj Flandriji povećala za 7,6 % u odnosu na prethodnu godinu (36 916 registriranih tražitelja zaposlenja, 16 % ukupnog broja u Flandriji), dok je u Istočnoj Flandriji zabilježeno povećanje od 6,6 % (54 154 tražitelja zaposlenja, 24 % ukupnog broja u Flandriji); budući da je porast nezaposlenosti u Roeselareu (+ 9,6 %) premašio prosjek pokrajine za 2 postotna boda, dok je porast nezaposlenosti u Gentu bio manji (+ 5,0 %, 1,6 postotnih bodova ispod razine pokrajine); budući da se 2025. broj slobodnih radnih mjesta smanjio za 14 % u Roeselareu i za 7 % u Gentu, što je dodatno pogoršalo stanje na tržištu rada; budući da su otpuštanja u poduzeću Soliver pogoršala stanje na lokalnom tržištu rada;

H. budući da tehnički kvalificirani radnici ili oni koji se žele prekvalificirati imaju bolje izglede za zapošljavanje zbog nedostatka radnika u tehničkim zanimanjima, što je posljedica slabog interesa mladih za strukovno osposobljavanje i starenja radne snage;

I. budući da je Belgija navela da je u dogovoru sa sindikatima i u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe o EGF-u sastavljen usklađeni paket personaliziranih usluga; budući da je konačan paket mjera dogovoren s Općim savezom liberalnih sindikata Belgije (ACLVB), Općom federacijom rada Belgije (ABVV) i Konfederacijom kršćanskih sindikata (ACV) na prvom sastanku upravljačkog odbora održanom 21. listopada 2025.;

J. budući da EGF ne smije premašiti najviši godišnji iznos od 30 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.), kako je utvrđeno člankom 8. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.;

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja stoga poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u svoj prijedlog rezolucije uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da je cilj EGF-a pokazati solidarnost s korisnicima i pružiti im potporu; smatra da bi financijski doprinosi iz EGF-a ponajprije trebali biti usmjereni na aktivne mjere politike na tržištu rada i personalizirane usluge čiji je cilj brza reintegracija korisnika u dostojanstveno i održivo zaposlenje u istom ili drugom sektoru; naglašava važnost pripreme radnika za hitno potrebnu zelenu i digitalnu tranziciju europskoga gospodarstva i društva te pružanja podrške tim radnicima; u tom kontekstu ponavlja važnu ulogu Unije koja, među ostalim u okviru EGF-a, doprinosi financiranju potrebnih kvalifikacija za pravednu tranziciju u skladu s europskim zelenim planom;

2. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Belgija ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 2 132 535 EUR u skladu s tom Uredbom, što čini 85 % ukupnog troška od 2 508 865 EUR, koji obuhvaća izdatke za personalizirane usluge u iznosu od 2 412 465 EUR i proračun za provedbu EGF-a u iznosu od 96 400 EUR;

3. konstatira da je Belgija pružila sva potrebna jamstva da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Unije o kolektivnom otkazivanju te da će se u pristupu predloženim mjerama i njihovoj provedbi poštovati načela jednakog postupanja i nediskriminacije; napominje da su svi postupovni zahtjevi bili ispunjeni; pozdravlja sudjelovanje socijalnih partnera;

4. podsjeća na profil otpuštenih radnika, od kojih više od 75 % čine muškarci, više od 90 % njih mlađe je od 54 godine te više od 60 % ima više sekundarno, postsekundarno ili tercijarno obrazovanje; stoga očekuje da bi ti tehnički kvalificirani radnici trebali dosta brzo pronaći nove prilike za zapošljavanje zbog sve veće potrebe za tehničkim stručnjacima; napominje, međutim, da su brojni otpušteni radnici državljani trećih zemalja koji ne poznaju lokalne jezike, što bi moglo predstavljati prepreku u tom pogledu;

5. ističe da je Belgija potvrdila da za mjere za koje prima financijski doprinos iz EGF-a neće primati financijski doprinos iz drugih financijskih instrumenata Unije;

6. konstatira da se personalizirani usklađeni paket koji će se pružati radnicima koji su proglašeni viškom sastoji od sljedećih mjera: (a) radna skupina (referenti koji dobro poznaju lokalno tržište rada i savjetnici s iskustvom u pružanju smjernica tijekom postupaka kolektivnog otpuštanja organiziraju i vode informativne sastanke), (b) usluge pronalaženja novog radnog mjesta (pružaju se u skupinama ili pojedincima i među ostalim uključuju početni razgovor i individualno savjetovanje, certifikaciju stečenih vještina itd.), (c) pomoć u pronalasku radnog mjesta, (d) dodatna pomoć pri traženju zaposlenja (potpora uključuje individualno mentoriranje i izviđanje, grupno mentoriranje s karijernim posrednikom, pomoć u sastavljanju prijave za posao i pripremi za razgovor za posao, posjete poduzećima koja imaju potrebe za zapošljavanjem i obrazovnim centrima kako bi se potaknulo usavršavanje), (e) savjetovanje, (f) osposobljavanje i prekvalifikacija (dostupni su i tečajevi nizozemskog jezika jer mnogi bivši zaposlenici Solivera imaju ograničeno znanje nizozemskog jezika, što im može ograničiti mogućnosti zapošljavanja), (g) osposobljavanje na radnom mjestu i (h) sajam poslova;

7. podsjeća na mogućnost posebnih vremenski ograničenih mjera u okviru usklađenog paketa, uključujući, među ostalim, isplatu doplataka za skrb o djeci, kako je predviđeno člankom 7. stavkom 2. točkom (b) Uredbe o EGF-u, kako bi se tražiteljima zaposlenja olakšalo sudjelovanje u predloženim aktivnostima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

48	+
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Magdalena Adamowicz, Pascal Arimont, Andrzej Buła, Niels Geuking, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Eleonora Meleti, Dan-Ştefan Motreanu, Elena Nevado del Campo, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
PfE	Mélanie Disdier, Julien Leonardelli, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck
Renew	Grégory Allione, Elisabetta Gualmini, Irena Joveva, Brigitte van den Berg
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Marit Maij, Idoia Mendia, Evelyn Regner, Raffaele Topo, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Kathleen Funchion
Verts/ALE	Sara Matthieu, Maria Ohisalo, Villy Søvndal

1	-
PfE	Harald Vilimsky

0	0